

Datum/uur vergadering: 14 februari 2020, 10 uur

Deelnemers: Van Den Broeck Ilse, Geerinckx Katleen, Geudens Katrien, Rutten Nick, Schellekens An, Stevens Els, Van De Ven Gert, Verherstraeten Stefanie, Wouters Simon, Dierckx Leen, Dierckx Brent, Marijke Van Looveren

Verontschuldigd: /

Afwezig: /

Stielmannen en administratief personeel werden op andere overlegmomenten geïnformeerd.

Inhoud

1	Overzicht ISO 14001-indicatoren entiteit	2
1.1	Evolutie milieuprestaties	2
1.2	Evaluatie werking systeem	4
2	Status actiepunten vorige beoordeling.....	5
3	Van analyse naar actie	6
3.1	Omgevingsanalyse (context)	6
3.1.1	Interne en externe tendensen en uitdagingen.....	6
3.1.2	Stakeholdersanalyse.....	8
3.2	Milieuaspectenanalyse	10
3.3	Risico's en kansen	11
3.4	Milieudoelstellingen	12
3.4.1	Doelstellingen entiteit.....	12
3.4.2	Algemene, provinciale doelstellingen	14
4	Milieuaudits en milieurondgangen	17
5	Actiepunten beoordeling	20

1 Overzicht ISO 14001-indicatoren entiteit

1.1 Evolutie milieuprestaties

Milieuaspect	Indicator	Doel ¹	Referentie-jaar ²	Evolutie t.o.v. referentie-jaar ³
Klimaat en energie				
Netto broeikasgasuitstoot laatste meting (2016)	610.97 ton CO ₂ -eq	Naar 0 in 2020	2006	+ 97%
Warmteverbruik	111 387.78 kWh		2013	- 9.05 %
Warmteverbruik per graaddag	6		2013	0 %
Elektriciteitsverbruik	169 455 kWh		2010	+ 25.19 %
Hernieuwbare energie (PV panelen, zonneboilers)	52 207.74 kWh		2009	+ 100 %
Aandeel HE	23 %	13 % tegen 2020	2010	0% te gaan
(...extra...)				
Water				
Waterverbruik	4380 m ³		2012	+ 122.95 %
Papier				
Papierverbruik intern (printers en copycenter)	33 700 vellen		2016	-22.61 %
Papierverbruik extern (drukkers)	0 vellen		2016	- 100 %
Afval				
Totaal Afval volume	16.4 ton		2012	+ 11.99 %
Aandeel restafval	29 %	<40%	2012	behaald
Gebouw en wagens				
Duurzaamheidsscore patrimonium entiteit	82 %		2014	+ 5 %
Ecoscore wagenpark (gemiddelde en gewogen gemiddelde)	56		2012	+19
Zoektocht naar reductiemaatregelen om de uitstoot bij melkveebedrijven te reduceren en de CO2 opslag in de bodem te verhogen				
<i>het uitvoeren van min. 3 innovatieve projecten</i>	>3		2019	behaald
<i>Resultaten uitdragen naar de landbouwsector</i>	Workshops en studiedagen werden georganiseerd		2019	behaald

Bespreking

Als je naar de verbruiken kijkt in 2019 tov van voorgaande jaren dan zie je een stijging van elektriciteits- en waterverbruik, de uitstoot van broeikasgassen en het totaal volume aan afval.

Dit is voornamelijk te wijten aan een optimalisatie van onze werking. Dit mag contradictorisch klinken, maar om onze werking te optimaliseren zitten we nog een in groeifase hetgeen zich weerspiegelt in de milieuprestaties van ons bedrijf.

De grootste impact komt door de groei in aantal dieren. Deze groei is echter noodzakelijk om sneller en meer betrouwbare resultaten te kunnen genereren (beslissing volgend uit het strategisch bedrijfsplan).

Ook werd er geïnvesteerd in een nieuw gebouw voor educatie en leslokalen voor landbouwscholen, evenals burelen voor het personeel. In 2019 werd deze nieuwe infrastructuur in gebruik genomen.

Om de milieu-impact van deze groei zoveel mogelijk te beperken, werden een aantal acties ondernomen:

- Afvoeren van de drankautomaat om de fractie PMD te verminderen. "Water van de tap" stellen we daarentegen gratis ter beschikking
- Niet meer gebruiken van schoenovertrekken bij rondleidingen om de fractie plastic en restafval te verminderen. Om de bio-veiligheid te garanderen moeten alle bezoekers over een ontsmettingsmat (die ingekuipt is).
- Inzetten op alternatieve waterbronnen voor melkvee
De ECA (zuiveringsinstallatie) is in defect gegaan waardoor we noodgedwongen dienden over te schakelen op stadswater. In 2019 hebben we ook beslist om de ECA niet meer te laten repareren omdat de kosten blijven oplopen. Binnen het demoproject "Goed drinkwater het onzichtbare goud op veeteeltbedrijven" wordt bekeken, welke nieuwe zuiveringstechniek interessant zou zijn voor de Hooibeekhoeve (kosten – baten). Er werd in 2019 een Life project ingediend (ACLIMA) waarbinnen dit verder bekeken kan worden. In de loop van 2020 weten we of dit goedgekeurd wordt.
Na 2018 was ook 2019 een droog jaar waardoor er niet veel regenwater als drinkwater voor de dieren kon gebruikt worden in de zomer. In het nieuwe masterplan is opgenomen om extra regenwateropslag te voorzien om op deze manier lange droge periodes te overbruggen.
- Naast regenwater, wil de Hooibeekhoeve ook grondwater als drinkwater gebruiken voor het melkvee. In 2015 werd dit opgenomen in de milieuvergunning. Omdat we eerst alle waterstromen goed in kaart wilden hebben, werd het boren van de put uitgesteld. Hierdoor dient deze put nu terug aangevraagd te worden in de omgevingsvergunning, omdat er te veel tijd is over gegaan.
Inzetten op energiebeheer op het melkveebedrijf. In voorjaar 2019 werden zonnepanelen gelegd op het dak van de melkveestal. In mei 2019 werden deze in gebruik genomen. De Hooibeekhoeve is ook partner in het project Enerpedia. In dit project wordt bekeken welke technieken gebruikt kunnen worden om het energieverbruik op het melkveebedrijf te doen dalen.
- Inzetten op verdere digitalisering waardoor het papierverbruik verminderd kon worden met 22.61%. Extern drukwerk werd er in 2019 niet gedaan.
- In gebruikname van nieuwe jeep die in 2018 werd aangekocht waardoor de ecoscore van het wagenpark verbeterde.

Ondanks het feit dat we inzetten op het verminderen van het afvalgebruik, is de productie van afval in het algemeen gestegen. De fractie restafval bleef wel beneden de 40%. Door de bouwwerken heeft de Hooibeekhoeve 6 000 kg steenpuin moeten afvoeren omdat de aannemer deze had achtergelaten. Als je deze fractie van de totale productie van afval aftrekt zie je dat we op hetzelfde niveau gebleven zijn van 2018, ondanks een stijging in aantal bezoekers.

1.2 Evaluatie werking systeem

Systemaspect	OK/NOK of aantal
PLAN – Context en planning	
Omgevingsanalyse geactualiseerd	OK
Milieuaspectenanalyse geactualiseerd	OK
Risico's en kansen geactualiseerd	OK
Doelstellingen up to date	OK
DO – Uitvoering	
Inventaris machines en toestellen geactualiseerd	OK
Inventaris gevaarlijke producten geactualiseerd	OK
Noodoefening uitgevoerd	OK
Opgeloste opmerkingen noodoefening jaar -1	0/0
Aantal (bijna) milieu-incidenten	0
Contractors geregistreerd en opgeleid (werkinstructie)	100 %, OK
Aantal duurzame evenementen (volgens gids)	6, OK
DO - Gedocumenteerd systeem	
Milieuveiligheidsregels voor Contractors actueel	OK
VoorkomenSorterenAfval actueel	OK
WatDoenBijBrandMedewerkers actueel	OK
WatDoenBrandOntploffing actueel	OK
Omgaan met Gevaarlijke Producten/Gassen actueel	OK
DO - Vorming en onthaal	
Aantal nieuwe medewerkers die ISO 14001 onthaal kregen	0/0, OK
Vormingsuren milieu en preventie	108 uren
DO – Communicatie	
Milieusensibilisatie-acties personeel en bezoekers	7
Persberichten met verwijzing naar milieuprestaties	8
Middelen	
Afvalkosten	2261.86 EUR
Milieukosten (energie, water, brandstof, stookolie,...)	84 602.29 EUR
CHECK - Audits en opvolging	
Wettelijke keuringen eigenaar	92%
Wettelijke keuringen gebruiker	86%
Aantal NC's audits en milieurondgangen 2019	9
Aantal NC's en VV's thema gevaarlijke producten	2
Aantal milieuklachten, aanmaningen, PV's ...	OK
ACT	
Beoordelingsverslag tijdig afgewerkt (31 mrt)	NOK
Voor APB's en AVAPs: Beoordelingsverslag als bijlage voor jaarrapport bestuursorganen doorgegeven aan stafdienst departement	OK

Bespreking

In 2019 was er een interne audit en milieurondgang.

Tijdens de interne audit en milieurondgang in 2019 waren er 9 non conformiteiten en 10 verbetervoorstellen. Door de steeds veranderende wetgevingen is het voor de Hooibeekhoeve noodzakelijk

om op regelmatige basis een milieurondgang te organiseren om zo een betere opvolging te verzekeren. De inventarissen worden minimum 1 keer per jaar bijgewerkt.

Werken rond milieuprestaties (BKG, water, elektriciteit,) zit ingebakken in de werking van Hooibeekhoeve als praktijkbedrijf. Heel wat van die thema's zitten vervat in projecten en worden via de communicatiekanalen van de verschillende projecten gedeeld.

De opvolging en de documentatie van de werking van het systeem zit minder ingebakken in de werking en is nog voor verbetering vatbaar. Het vraagt heel wat personeelsinzet om correct te rapporteren. Voor 2020 plant het ISO-aanspreekpunt met de administratief medewerker en directie per kwartaal een overleg in zodat opvolgacties kunnen ingepland worden.

2 Status actiepunten vorige beoordeling

- Acties formuleren bij nieuwe doelstellingen

De nieuwe doelstellingen zijn terug te vinden onder de volgende link

[..\..\1_PLAN_Actieplannen_milieu_veiligheid\F_HH_DoelstellingenActieprogrammas.xlsx](#)

De acties werden per doelstelling geformuleerd en worden opgevolgd binnen de projecten. De stand van zaken van de projecten en de acties zijn terug te vinden op de I schijf van de Hooibeekhoeve onder de volgende link: [I:\HH\Projecten\04_Projecten in uitvoering](#)

- Nieuwe methode introduceren bij collega's die bijdrage kunnen leveren.

ISO is een item op de verschillende overlegmomenten zoals het APB overleg en het onderzoeksoverleg. Op deze overlegmomenten worden de verschillende linken naar de documenten ed. getoond, uitgelegd en bezorgd. Op deze manier worden de onderzoekers meer betrokken en kunnen zij de doelstellingen en acties beter mee in kaart brengen en opvolgen. Ook voor het formuleren en opvolgen van de klimaatdoelstellingen en het inzetten op biodiversiteit leveren zij hun bijdrage waardoor ISO meer verweven wordt in de dagelijkse werking.

3 Van analyse naar actie

3.1 Omgevingsanalyse (context)

3.1.1 Interne en externe tendensen en uitdagingen

[Link naar omgevingsanalyse](#)

Voor de omgevingsanalyse verwijzen we naar de “omgevingsanalyse land- en tuinbouw in de provincie Antwerpen”. Deze is terug te vinden op Sharepoint.

Specifiek voor de Hooibeekhoeve zijn er een aantal uitdagingen. Het veranderende klimaat, het dalend aantal landbouwers, kritischer wordende burens, nabijheid van een habitatrichtlijngebied, de steeds veranderende wetgeving, nieuwe instroom in land- en tuinbouw vanuit een ander bedrijfsmodel.

De laatste 2 zomers waren extreem droog. Dit maakt het moeilijk om kwalitatief voeder voor de dieren te oogsten. In tal van projecten trachten we op deze problematiek in te spelen. Vb. onderzoek naar droogteresistente maaimengsels, het telen van sorghum, maïsrassenkeuze. De resultaten van deze onderzoeken worden verspreid via studiedagen, nieuwsbrieven,... naar de landbouwsector.

Een andere uitdaging is om het dalend aantal landbouwers te bereiken om vb. onderzoeksresultaten “over te brengen”. De arbeidsdruk ligt hoog bij de landbouwers, het is voor hen niet altijd evident om hun bedrijf te verlaten om naar een studiedag te gaan. Hooibeekhoeve tracht daarom om interactieve workshops te organiseren, op aantrekkelijke uren voor de landbouwers, evenals in te zetten op sociale media. In 2019 slaagden we erin om op deze manier 4614 veehouders en landbouwstudenten te bereiken.

Bij de opening van de nieuwbouw van de Hooibeekhoeve werden de burens uitgenodigd, om op deze manier kennis te maken met de “vernieuwde” Hooibeekhoeve. Op deze manier konden we ook ons onderzoeksprogramma toelichten. In 2019 werd er een nieuw strategisch bedrijfsplan met bijhorend masterplan opgemaakt. Dit zet de lijnen uit voor de volgende jaren. Nieuwe projectaanvragen zullen daarop geënt zijn.

Bij veranderingen van de Hooibeekhoeve worden burens geïnformeerd om zo een goede verstandhouding te blijven behouden.

In de nabijheid van de Hooibeekhoeve ligt een habitatrichtlijngebied. Met de huidige wetgeving vormt dit geen problemen naar PAS maatregelen.

De mestwetgeving veranderde in 2019.

De mestwetgeving is nog gebied specifiek geworden. Zolang de percelen van Hooibeekhoeve in categorie 0 of 1 vallen verandert er weinig. Vanggewassen zaait Hooibeekhoeve sowieso maximaal, dus als we vb. in categorie 3 zouden vallen wil dat wel zeggen dat het doelareaal hoog ligt (in % hoger dan bij een bedrijf dat in het verleden geen vanggewassen zaaide). Kunstmest moet geregistreerd worden, dit wordt strenger, maar ook hier voldeed Hooibeekhoeve al aan de huidige regelgeving. Voor de meststoffen die voor proefvelden gebruikt worden vergt dit goede afspraken met de proefveldhouders en de nodige administratie.

Welke kansen biedt dit, welke uitdagingen?

De norm werkzame N voor grasland onder maaivoorwaarden werd verhoogd. Dit is een maatregel waar Hooibeekhoeve mee voor geïnteresseerd is en die zeker welkom is. Hierdoor kan het eiwitgehalte in het grasland beter op peil gehouden worden, zodat er minder eiwitrijk voer moet worden aangekocht. Dit vraagt aanpassing in de bemestingsstrategie, hier werd gekozen om meer te bemesten in het voorjaar voor de eerste snedes. Gezien de droge zomer, mag deze verschuiving ook voor wat betreft kunstmest in de toekomst nog meer mogen doorgevoerd worden, zodat het eiwitgehalte/nitraatgehalte in najaarskuilen beperkt blijft.

Binnen de mestwetgeving is ruimte voorzien voor equivalente maatregelen waarbij de praktijkcentra een voorname rol hebben. Hooibeekhoeve als partner van LCVvzw/CVBB vzw was betrokken bij het overleg voor de indiening van de eerste equivalente maatregelen. Ook in de toekomst wil Hooibeekhoeve hier een rol blijven spelen, o.a. zal praktijkonderzoek en demonstratiepercelen rond onderzaai in mais worden uitgevoerd/aangelegd.

Op de Hooibeekhoeve wordt ook onderzoek gedaan naar het opwaarderen van mestverwerkingsproducten naar kunstmestvervangers.

In de teksten van MAP 6 staat ook dat er aandacht zal gaan naar organische stofgehalte in de bodem. Concreet is hieraan nog geen regelgeving verbonden. Het is een thema waar Hooibeekhoeve in haar praktijkonderzoek heel wat aandacht aan geeft. Het is een uitdaging om verhoging van het organische koolstofgehalte van de bodem te combineren met het beperken van nitraatuitspoeling uit de bodem in het najaar. Hier beter inzicht in krijgen blijft voor Hooibeekhoeve een belangrijke uitdaging. Voorlopig wordt er bij beoordeling van nitraatrest in huidige MAP geen rekening gehouden met het organische stofgehalte in de bodem, hopelijk kan Hooibeekhoeve vanuit haar onderzoek een bijdrage leveren, dat dit in de toekomst wel kan via vb. correctiefactor.

In 2020 zal het GLB veranderen. Dit brengt nieuwe uitdagingen met zich mee. Mogelijks zal vruchtwisseling nog meer aandacht krijgen binnen GLB. Hierop wordt door Hooibeekhoeve al zo ruim mogelijk ingezet met mais-gras rotatie op elk perceel, teelt van granen en voederbieten. Ook de zoektocht naar mogelijkheden voor nieuwe voedergewassen zoals productief kruidenrijke grasland, sorghum, hennep, veldbonen, .. in de projectwerking gaat verder. Ook functionele agrobiodiversiteit krijgt aandacht in de projectwerking.

Ook tracht de Hooibeekhoeve haar inbreng te doen bij de beleidsvoering. Er wordt via verschillende kanalen, waarbij Hooibeekhoeve betrokken is, getracht mee onze stempel te drukken op het toekomstige beleid (o.a. via projecten zoals FABulous Farmers), maar ook door gesprekken en werkgroepen van VLM.

Update:

Hieronder wordt een overzicht gegeven van alle projecten die in 2019 gestart zijn en de projecten die in 2020 starten. De projectomschrijvingen zijn terug te vinden op volgende locatie:

I:\HH\Projecten\04_Projecten in uitvoering

Programma	Projectnaam officieel	Begin-datum	Eind-datum definitief
PDPO	Beek Boer Bodem	1/01/2019	30/06/2021
PDPO	Ravels	1/01/2019	30/06/2021
CCBT	Monitoring grasklaver groei en droogteresistente maaimengsels	1/02/2019	31/10/2020
CVBB		1/01/2020	31/12/2020
DEMO	Spuittechniek in de akkerbouw onder de loep	1/03/2019	28/02/2021
INTERREG	FABulous Farmers employ Functional AgroBiodiversity as a nature-based solution to reduce use of natural and material resources, delivering benefits for farmers, society and the environment in NWE	11/01/2019	10/01/2023
INTERREG	Nitroman	1/12/2019	30/11/2022
VLAIO	Precisiemest: precisiebemesting met dierlijke mest	1/10/2019	30/09/2023
DEMO	Kalvergezondheid optimaliseren door systematische aanpak en correct gebruik van hulpmiddelen	1/07/2020	30/06/2022
DEMO	Functioneel Inzetten van groenbedekkers bij maïs	1/04/2020	31/03/2021
DEMO	4J-principe van vruchtwisseling bij maïs. Juiste teelt, juiste plaats, juiste techniek, juiste opbrengst	1/03/2020	28/02/2022
DEMO	Lerend Netwerk Graslandboeren - Beter grasland maakt de kringloop rond	1/04/2020	31/03/2022
DEMO	Onkruidbestrijding 2.0 met slimme combinatie van chemie en techniek	15/02/2020	15/02/2022
VLAIO	Innovatieve tools voor de ondersteuning van preventieve en curatieve klauwverzorging bij melkvee	1/01/2020	31/12/2023
LCV	rassenproef kuil- en korrelmaïs	1/01/2020	31/12/2020
LCV	Onkruidbestrijding maïs 2020	1/01/2020	31/12/2020
LCV	Waarnemingen voederbieten 2020	1/01/2020	31/12/2020
LCV	Schatting oogstdatum kuilmajs 2020	1/01/2020	31/12/2020
LCV	mesurolvrije maïs	1/01/2020	31/12/2020
LCV	Meer veerkracht in de ruwvoederwinning met GPS van granen	1/01/2020	31/12/2020
LCV	Onkruidbestrijding grasklaver	1/01/2020	31/12/2020
LCV	praktijkproeven VL Overheid 2020	1/01/2020	31/12/2020
LCV	LCV coördinatie	1/01/2020	31/12/2020
PDPO	Boerderleren	31/03/2020	30/06/2022
H2020	SmartAgriHubs H2020 Flagship Innovation Experiment (FIE) 'AEMON'	2019-03-01	

3.1.2 Stakeholdersanalyse

Hieronder wordt een samenvatting weergegeven van de stakeholders die terug te vinden zijn in de "omgevingsanalyse land- en tuinbouw in de provincie Antwerpen".

Doelstellingen provinciaal landbouwbeleid	Regulerende overheid	Kennisinstellingen	Uitvoerende partners	Verdedigers van belangen
Kennis en expertise binnen landbouw verhogen	<ul style="list-style-type: none"> - Vlaamse overheid - provinciale diensten (DRP, DOV, DOB, DIW) - gemeenten (GRS, vergunningen...) - Intercommunalen 	<ul style="list-style-type: none"> - KUL - Thomas More - VITO - ILVO - LCV - PSKW, PCH - HH en PV* - andere (nationaal en internationaal) 	<ul style="list-style-type: none"> - landbouwscholen - ISP - VCM - Boeren op een Kruispunt - ECO² 	<ul style="list-style-type: none"> - Boerenbond - ABS - specifieke sectororganisaties (in de Provinciale Landbouwkamer) - bv pluimvee - Veilingen
Ruimte voor landbouw vrijwaren		<ul style="list-style-type: none"> - ILVO - VI. Bouwmeester 	<ul style="list-style-type: none"> - POM - provinciale diensten (DRP, DOV, DOB, DIW, DGB) - Regionale landschappen 	
Draagvlak voor landbouw verhogen		Hooibeekhoeve*	<ul style="list-style-type: none"> - RURANT - VILT - Landbode - Steunpunt Hoeveproducten - Streekproducten PA - Plattelandsklassen - GROM - Groene Zorg - Regionale Landschappen - Kempens Landschap - PlattelandsTV - Vakpers - Hooibeekhoeve* 	

* Hooibeekhoeve en Proefbedrijf Pluimveehouderij behoren tot het provinciaal beleidsdomein Landbouw, maar zijn toegevoegd aan de stakeholderanalyse om hun positie t.o.v. de stakeholders te tonen.

In 2019 heeft de Hooibeekhoeve een nieuw strategisch bedrijfsplan opgemaakt. De stakeholders die belangrijk zijn werden hierin opgenomen. Evenals de doelstellingen waarrond we de volgende legislatuur gaan werken en hoe we dit gaan doen.

Een opsomming van de belangrijkste stakeholders: landbouwers, studenten en leerkrachten uit het landbouwonderwijs, intermediairen in de landbouw, onderzoeksinstituten, collega's, lager onderwijs, kleuter onderwijs, burens en toevallige passanten.

Om antwoorden te bieden op de vragen van de verschillende stakeholders wordt er geprobeerd om zo veel mogelijk projecten/onderzoeken uit te voeren, die antwoorden bieden op deze vragen. Er kan echter niet op elke vraag ingegaan worden. De manier waarop beslist wordt welke projecten uitgevoerd worden, zijn terug te vinden in het strategisch bedrijfsplan.

Update: welke wijzigingen zijn er voor dit jaar?

De stakeholders van de Hooibeekhoeve zijn onveranderd gebleven in 2019.

3.2 Milieuaspectenanalyse

Link naar milieuaspectenanalyse

De milieuaspectenanalyse is terug te vinden op volgende locatie:

Z:\DESE\HH\1_PLAN_Milieu_aspectenanalyse\F_HH_Milieuaspectenanalyse.xlsx

De milieuaspectenanalyse werd aangepast

Update:

Dit jaar wordt als nieuw milieuaspect meegenomen: kennisoverdracht naar melkveehouders, en bezoekerformules basisonderwijs, secundair onderwijs en verenigingen. Ook zullen de knelpunten ivm de verwarming opgevolgd worden om op deze manier minder brandstof te verbruiken.

In mei 2019 werden er zonnepanelen geplaatst op de daken van de melkveestal. Om piekbelasting te voorkomen worden de mestmixers (wanneer de mestkelders vol genoeg staan), dagelijks een kwartier opgezet.

In 2019 werd een mobiliteitscan uitgevoerd. Deze mobiliteitsscan werd opgenomen in het masterplan .

In mei 2019 werden de nieuwe burelen en vergaderzalen in gebruik genomen. Deze worden verwarmd met een warmtepomp. Om deze optimaal te gebruiken, is er een logboek opgemaakt waarin de bevindingen van een ieder worden opgenomen (te warm, te koud,...). Ook wordt de temperatuur, luchtvochtigheid, CO2 momenteel gelogd om de installaties (warmtepomp en ventilatoren) beter te kunnen instellen om verliezen tegen te gaan.

Overzicht significante milieuaspecten voor dit jaar met actie:

Significant milieuaspect (risico/kans)	Actie: doelstelling of maatregel die hieraan gekoppeld is (kans)
<i>Verwarming op stookolie (luchtemissie en brandstofverbruik)</i>	Logboek bijhouden om installatie beter af te stellen en verbruik te verminderen
<i>waterverbruik voor schoonmaak van bureaus en stallen</i>	Zoveel mogelijk effluent proberen te gebruiken bij schoonmaak

<i>benzine en diesel voor de wagens (luchtemissie en brandstofverbruik)</i>	Mobiliteitsscan, masterplan
<i>uitlaatgassen van de wagens</i>	Mobiliteitsscan, masterplan
<i>drinkwater melkkoeien</i>	15/HH/0303
Kennisoverdracht naar melkveehouders	18HH01, 18HH01, 20HH01
Bezoekformules voor basisonderwijs, sec onderwijs en verenigingen	18HH01, 18HH01, 20HH02

3.3 Risico's en kansen

Risico's en kansen milieuaspectenanalyse.

Bij de bouw van de nieuwe burelen (met vernieuwde en efficiëntere technieken) en de optimalisatie of vervanging van verouderde technieken/ toestellen in de bestaande burelen zullen een aantal verbruiksposten en emissies de komende jaren gaan dalen. Momenteel wordt het temperatuurverloop in het gebouw nauw opgevolgd om zo de stooklijnen juist in te stellen en het energieverbruik (stookolie en elektriciteit) te doen dalen. In 2019 werd het klimaat in het gebouw als te warm aanvoeld. In 2020 hopen we alles correct ingesteld te krijgen.

Ook de ventilatie wordt nauwgezet opgevolgd om ook deze optimaal in te stellen (energieverbruik, gebruikscomfort)

Omdat de Hooibeekhoeve afgelegen ligt, zien we zelf weinig mogelijkheden om de mobiliteit te verbeteren. In 2019 werd een mobiliteitsscan, als onderdeel van het masterplan, uitgevoerd.

Het masterplan, dat een overzicht geeft van acties op korte, middellange en lange termijn zal vermoedelijk in de loop van april goedgekeurd worden door deputatie. De knelpunten die boven gekomen zijn in de verschillende studies, zullen hierin aangepakt worden. Het masterplan moet nog goedgekeurd worden en uitvoeringstermijnen nog bepaald. Het budget is momenteel ontoereikend om alle acties in uitvoering te laten gaan.

Na 2018 was ook 2019 een droog en warm jaar. Het is een uitdaging om in zulke perioden het watergebruik op een oordeelkundige manier in te zetten. Gebouwen worden daarom in masterplan zoveel mogelijk geclusterd, zodat het water optimaal kan opgevangen worden van de daken en ingezet als drinkwater voor de koeien.

Omdat het masterplan, een plan is op lange termijn, bestaat het risico dat sommige zaken "te laat" uitgevoerd kunnen worden.

Risico's en kansen omgevingsanalyse

Voornaamste tendensen en uitdagingen zijn:

- Dalend aantal landbouwers
- Kleinere en onzekere winstmarges

- Nieuwe instroom in land- en tuinbouw vanuit een ander bedrijfsmodel
- Gebrek aan ruimte voor landbouw
- Veranderend klimaat
- Kritische en mondige maatschappij ("licence to produce")

Op deze risico's en kansen zetten we als praktijkbedrijf in door de kennis en expertise binnen de landbouwsector te verhogen om via ondernemerschap, innovatie en samenwerking de transitie naar een duurzaam agrocomplex te stimuleren.

Bij de rondleidingen en bedrijfsbezoeken wordt er veel aandacht besteed aan de maatregelen die de Hooibeekhoeve genomen heeft om het energieverbruik te doen dalen (vb. platenkoeler, warmterecuperatie, led verlichting,...), alternatieve waterbronnen in te zetten, te kiezen voor gewassen (raskeuze) die minder gevoelig zijn aan droogte,....

Rond deze thema's worden ook projecten geschreven en uitgevoerd om deze thema's onder de aandacht te brengen bij onze stakeholders en om de rendabiliteit van de Hooibeekhoeve en andere landbouwbedrijven mee te verbeteren.

Overzicht:

Voor dit jaar worden onderstaande risico's en kansen uit de omgevingsanalyse vastgesteld:

In de BBC van de Hooibeekhoeve is als indicator opgenomen: Concrete acties in kader van samenwerkingsovereenkomst met KUL, Campus Geel. Er is momenteel een goede samenwerking met de afdelingen die landbouwgericht zijn. Het is een goede kans om een samenwerking op te zetten met vb de richting energietechnologie om zo het energieverbruik van de Hooibeekhoeve te verbeteren/

Een andere indicator uit de BBC is de organisatie van voorlichtingsacties (studiedagen, workshops, lezingen, proefveldbezoeken, rapporten ...). Deze voorlichtingsacties kunnen zowel op Hooibeekhoeve zelf doorgaan, als elders in Vlaanderen. Deze indicator is een mooie kans om de resultaten vanuit de verschillende projecten over te brengen naar de verschillende stakeholders, zodat ook zij aan de slag kunnen gaan met de verschillende technieken.

Ook worden er op de Hooibeekhoeve demo's georganiseerd en aangelegd met betrekking tot vergroening en agrobiodiversiteit, zowel op eigen gronden als bij pilootbedrijven. Deze initiatieven zorgen voor een betere introductie in de sector.

3.4 Milieudoelstellingen

3.4.1 Doelstellingen entiteit

3.4.1.1 Doelstellingen Hooibeekhoeve

Doelstellingnummer	Doelstelling	Commentaar
15/HH/03	Waterverbruik per koe doen dalen met 10% tov. 2014.	Door bouw van nieuwe stal is het niet duidelijk welke waterstromen waar op aangesloten zijn. Indien dit niet juist is aangesloten worden de verkeerde waterstromen gebruikt en moet dit worden aangepast. Nieuwe actie: in kaart brengen van de waterhuishouding. Geen duidelijk asbuilplan voor handen. Dit probleem is opgenomen in het masterplan.
16/HH/04	'Tegen 2020 als organisatie klimaatneutraal zijn'	75% afgewerkt, een aantal acties dienen nog verder uitgewerkt te worden zoals vb. het uitlezen van de aanwezige energieme-

		ters en watermeters. Hiervoor is een melding bij Engie
17/HH/01	100% van de aankopen duurzaam tegen 2020	75% afgewerkt, een document aankoopflow is in opmaak. Dit wordt in voorjaar 2020 gefinaliseerd.
18/HH/01	Minimum 2 alternatieve waterstromen inzetten op het bedrijf	100% afgewerkt. Er wordt zowel rietveld- als regenwater gebruikt op de Hooibeekhoeve. Momenteel is de zuiveringsinstallatie opnieuw defect. Maar er wordt naar een andere zuiveringsinstallatie gezocht, zodat hier een bedrijfszekere oplossing komt. In de loop van 2020 wil de Hooibeekhoeve eveneens een grondwaterput in dienst nemen in afwachting van een stabiele waterzuivering voor het regenwater en in geval van defecten van de waterzuivering voor het regenwater.
18/HH/02	Al het gezuiverde rietveldwater hergebruiken op het melkveebedrijf	100% afgewerkt. Er wordt geen afvalwater meer geloosd.
19_HH_01	Zoektocht naar reductiemaatregelen om de uitstoot bij melkveebedrijven te reduceren en de CO2 opslag in de bodem te verhogen	100% afgewerkt.
20_HH_01	Bijdragen aan 'Tegen 2030 als organisatie klimaatneutraal zijn'	Nog te starten.
20_HH_02	Bijdragen aan provinciaal Biodiversiteitsbeleid	75% afgewerkt. Deze doelstelling is in tal van projecten opgenomen. Een van de projecten is vb. Fabulous Farmers. Dit project loopt nog tot 2022.
20_HH_03	Praktijkonderzoek uitvoeren naar onkruidbestrijding binnen IPM richtlijnen	50% afgewerkt. Binnen dit project wordt er onderzoek gedaan naar mechanische onkruidbestrijding. Deze technieken zullen ook op de Hooibeekhoeve toegepast worden waar mogelijk.
20_HH_04	Verder inzetten op kringlooplandbouw	50% afgewerkt. Een van de acties is om te trachten minder voeder aan te kopen en meer in te zetten op eigen ruwvoer vb. voederbieten inpassen in het rantsoen en op deze manier minder perspulp aankopen.

3.4.2 Algemene, provinciale doelstellingen

3.4.2.1 Bijdragen aan 'Klimaatneutrale organisatie tegen eind 2020'

Link naar doelstel-

ling: ..\..\1_PLAN_Actieplannen_milieu_veiligheid\F_HH_DoelstellingenActieprogrammas.xlsx: doelstelling 16/HH/04

Stand van zaken afwerking lopende acties:

De actie: tussenmeters elektriciteit in de milieuprestatiedatabank zetten en de verbruiken op jaarbasis opvolgen, is voor 25 % afgewerkt. De metingen van de tussenmeters worden doorgestuurd naar een mailadres. De gegevens blijken niet de kloppen. De meters zijn niet gekoppeld aan de juiste zekeringen. Om dit probleem op te lossen is er in ultimo een melding aangemaakt.

Veel van de projecten en onderzoeken die Hooibeekhoeve uitvoert, passen binnen deze doelstelling. Een aantal projecten zijn reeds afgelopen, een aantal lopen nog verder.

De stand van zaken van de projecten volgen we op de projectmappen. Deze zijn terug te vinden op onze I schijf via volgende link: I:\HH\Projecten\05_Projecten afgerond en I:\HH\Projecten\04_Projecten in uitvoering.

3.4.2.2 100% Duurzaam Aankopen tegen eind 2020

Link naar doelstelling:

..\..\1_PLAN_Actieplannen_milieu_veiligheid\F_HH_DoelstellingenActieprogrammas.xlsx: doelstelling 17/HH/01

Stand van zaken afwerking lopende acties:

De Hooibeekhoeve gebruikt de aankoopgidsen die voor handen zijn. Is er geen aankoopgids aanwezig, dan wordt er advies gevraagd aan het ISO team.

Omdat er verschillende personen aankopen op de Hooibeekhoeve, wordt een aankoopflow opge maakt, zodat iedereen kan af checken of de juiste aankoopprocedures (preventie, ISO) worden gevolgd.

3.4.2.3 Bijdragen aan 'Klimaatplan 2030 – grondgebied provincie'

Deze doelstelling is de opvolger van de doelstelling "klimaatneutrale organisatie", die eind 2020 afloopt. De scope wordt uitgebreid van acties in de eigen organisatie naar acties op niveau van het grondgebied, inclusief klimaatadaptatie.

Het nieuwe provinciale klimaatplan 2030 wordt opgemaakt door een dienstoverschrijdende, provinciebrede werkgroep. De werkgroep zal gezamenlijk de scope scherp stellen en doelstellingen en indicatoren bepalen. Tegen 1 januari 2021 is het nieuwe klimaatplan 2030 afgewerkt en gaat de uitvoering van start.

Uitgangspunten: het klimaatplan 2030 gaat zowel over mitigatie (de vermindering van onze uitstoot) als over adaptatie (aanpassing aan een veranderend klimaat). Zowel acties in de eigen organisatie (eigen gebouwen, personeel ...) als acties op niveau van het grondgebied (waar we in interactie treden met externe klanten, gemeenten, ...) kunnen opgenomen worden. De focus ligt wel op zaken waar de provincie directe of afdwingbare controle heeft. Ook de B2B-ondersteuning (van Bestuur naar Bestuur) is een leidend principe.

Aanvulling voor Hooibeekhoeve:

Bij de opening van de Hooibeekhoeve werd er een vernieuwd concept uitgewerkt nl. het gebruik van streekeigen producten in de catering.

Hooibeekhoeve zal een actieve bijdrage leveren aan het nieuwe provinciale klimaatplan 2030.

3.4.2.4 Provinciaal biodiversiteitsbeleid maximaal inbedden in de eigen werking, link doelstellingentabel

Het provinciale biodiversiteitsbeleid is momenteel al gedeeltelijk geïntegreerd in het milieumanagementsysteem. De opmaak of uitvoering van natuur- of bosbeheerplannen is bij verschillende entiteiten opgenomen als milieudoelstelling. Waar nodig willen we de opvolging nog verder integreren in de PDCA-cirkel (PLAN-DO-CHECK-ACT) en in de instrumenten en communicatiekanalen van het Milieu-ManagementSysteem. Daarnaast zal het biodiversiteitsbeleid worden verbreed naar alle relevante diensten die kunnen bijdragen vanuit wetgevende of beleidstaken, ook zonder beheerplan.

Hoe pakt de provincie dit aan?

Tegen 2024 wil de provincie het biodiversiteitsbeleid volledig inbedden in de organisatie. In de **Provinciale Beoordeling MMS 2017** werd een actieplan voorgesteld, met een aanpak en timing op maat van diverse betrokken entiteiten en diensten. Dit zal vanuit de dienst Duurzaam Milieu- en Natuurbeleid (DMN) i.s.m. de betrokken entiteiten en centrale diensten uitgewerkt worden. Bij alle relevante entiteiten en centrale diensten (zie [deze lijst](#)) zal een eigen doelstelling opgestart worden om het biodiversiteitsbeleid in ISO 14001 te borgen.

Hoe pakt de Hooibeekhoeve dit aan:

Projectwerking:

Bij Hooibeekhoeve lopen verschillende projecten waarbij functionele agrobiodiversiteit belangrijk is. We kijken verder dan de soortenrijkdom op zich, maar trachten de juiste soorten op de juiste plaats te benutten. Binnen de projecten worden demovelden opgezet en gedemonstreerd aan de landbouwers. Niet enkel biodiversiteit komt in deze proeven aan bod, maar ook de economische gevolgen voor het bedrijf. We geven hier een greep uit gerelateerde thema's die aan bod komen in het onderzoek en die worden meegenomen in de communicatie naar de landbouwers.

- **Bodemkwaliteit met bijhorend kwalitatief bodemleven:** een teelt begint bij een gezonde bodem. Een goede bodemkwaliteit zorgt mee voor een goede opbrengst en een kwaliteitsvol gewas. Dit kan gaan over vergelijking van verschillende bodembewerkingssystemen, verschillende manieren van bemesten, ... De meeste van onderstaande andere thema's hebben ook een directe of indirecte link met bodemkwaliteit/bodemleven. Een divers bodemleven is immers de basis van een goede bovengrondse biodiversiteit.
- **Vruchtwisseling:** bij vruchtwisseling hebben je verschillende teelten met een andere wortelstructuur en –diepte. Dit zorgt ervoor dat je bodemstructuur beter wordt, maar geeft ook minder kansen aan ziekten, plagen en ook onkruiden die bij monocultuur kunnen overleven doordat ze jaar na jaar waardplanten en voedsel vinden. Door deze cyclus gericht te doorbreken, krijgen ziekten, plagen en onkruiden minder kansen en zijn er zodoende minder gewasbeschermingsmiddelen nodig.
- **Groenbedekkers incl onderzaai:** Door groenbedekkers te gebruiken in de periode tussen 2 teelten, blijft de bodem het ganse jaar bedekt. Dit helpt in de strijd tegen uitspoeling van nutriënten en erosie, maar zorgt ook voor voeding van het bodemleven tijdens deze periode.
- **Grasmengsels :** andere grassoorten, vlinderbloemigen en kruiden : Gangbaar wordt in de melkveehouderij gewerkt met uitsluitend raagrassen. Voor de

groenbemesters – tussenteelten bracht GLB meer variatie in de mengsels : naast Italiaans raaigras werd ook met andere grassoorten (westerwolds, festulolum, ..) of granen (rogge) gecombineerd.

Voor meerjarige maaimengsels werd reeds langer gewerkt met aanvulling van klaver (zowel witte als rode) in het praktijkonderzoek op de Hooibeekhoeve, vooral ingegeven door de mestwetgeving. In de periode 2012-2014 werd een proef uitgevoerd waarin naast Engels raaigras ook rietzwenkgras, festulolium en klavers in de mengsels voorkwamen. Deze grassen zijn droogtetoleranter dan Engels raaigras en geven onder bepaalde omstandigheden meer opbrengst. De voederwaarde echter moet vaak onderdoen voor Engels raaigras, waardoor zulke mengsels interessant zijn voor een beperkt areaal.

Momenteel loopt een project voor de biolandbouw met kruidenrijk grasland: naast inmengen van klaver worden nog extra kruiden toegevoegd . Deze proef is in het voorjaar 2020 uitgezaaid. Zowel opbrengst als voederwaarde worden opgevolgd.

- Mechanische onkruidbestrijding: projecten lopen waarbij (een deel van de) onkruidbestrijding vervangen wordt door mechanische onkruidbestrijding. Dit biedt een bescherming aan de nuttigen.
- Akkerranden
- Bufferstroken

Praktijkbedrijf Hooibeekhoeve:

Eenzijds moet Hooibeekhoeve als melkveebedrijf voldoen aan dezelfde randvoorwaarden als elk ander melkveebedrijf, waarbij heel wat aandacht gaat naar milieu en biodiversiteit. Zo voldoet Hooibeekhoeve aan de vergroening dit wil zeggen dat er een minimum aan vruchtwisseling dient te zijn van 3 teelten waarbij de 3^e teelt minstens 5% van het bouwland bedraagt. Hooibeekhoeve vult deze teelt in met o.a. voederbieten en granen. De voederbieten werden geherintroduceerd in het rantsoen na succesvolle resultaten die opgedaan werden in het demonstratieproject 'KOE'. Daarnaast wordt ook op perceelsniveau een vruchtwisseling van mais/gras nagestreefd.

Ook moet Hooibeekhoeve voldoende ecologisch aandachtsgebied invullen. Hiervoor wordt vnl. gekozen voor bufferstroken langs grachten en groenbemesters.

Qua grasmengsels wordt zoveel mogelijk gekozen voor grasklaver bij de uitzaai. De Hooibeekhoeve tekent ook in voor de grasklaverpremie. Op een zeer droogtegevoelig perceel werd in het najaar 2018 gekozen voor een zgn. droogteresistent grasmengsels met daarin rietzwenkgras en klaver. Door de droogte na zaai in het najaar en de erop volgende zomer in 2019 is de zode echter sterk veronkruid.

Tools:

In het kader van verschillende projecten en thema's werden (reken)tools ontwikkeld waarmee landbouwers aan de slag kunnen gaan om de biodiversiteit op en rond hun velden te vergroten.

- Rekenen met boerennatuur: berekenen van teeltsaldo na keuze voor biodiversiteitsmaatregelen (BO's , EAG, ..)
- BodemIdee waarbij je de bodemkwaliteit (incl. bodemleven) van een veld in één oogopslag ziet
- Beslisboom groenbedekkers waarbij aan de hand van een aantal eisen die je stelt aan de groenbedekkers (bv. zaaitijdstip, winterhardheid, ziektegevoeligheid...) een lijstje wordt voorgesteld met mogelijke soorten.
- Bodembox waarbij oplossingen worden voorgesteld voor de pijnpunten uit de BodemIdee. Deze worden financieel doorgerekend.

Acties op en rond het erf:

Bij de aanplantingen op het erf wordt aandacht besteed aan biodiversiteit. Zo werd gekozen voor gemengde hagen, staan er verschillende bessenstruiken en fruitbomen en worden zesvoeters verwelkomd in het insectenhotel. Daarnaast geeft een vlechtheg van meidoorn het erf in het noorden

een mooie omkadering en is een takkenril aangelegd langs de toegangsweg. Beide zijn heel aantrekkelijk voor vogels en allerlei andere dieren zoals egels en insecten. In de stallen bevinden zich op diverse plekken ook zwaluwnesten.

Bij een perceel dat gelegen is in het Prinsenveld wordt de houtkant vernieuwd naar een houtkant die gericht is op het aantrekken van nuttigen het hele jaar door.

Op perceel Duinbergen werd een steenuilenkast en een kast voor een torenvalk geplaatst. Tot nu toe werden deze nog niet bevolkt. In de loods in de Beemdenhoeve werd een uilenkast geplaatst. Hier werden reeds kleine kerkuiltjes uitgebroed.

4 Milieuaudits en milieurondgangen

Op 24 oktober 2019 werd een interne audit uitgevoerd, gecombineerd met een milieurondgang. Er waren 9 non-conformiteiten en 10 verbetervoorstellen.

De verbetervoorstellen waren:

- De stakeholdersanalyse is niet specifiek opgemaakt voor de Hooibeekhoeve. Dit gebeurt bij voorkeur nog (zie voor meer uitleg tabblad omgevingsanalyse in ISO-kalender).
 - Planon melding: 408351
 - We hebben getracht om dit in deze beoordeling aan te pakken.
- Milieuaspectenanalyse nog aanvullen met de milieuaspecten gelinkt aan de verwarming op stookolie
 - Planon melding: 408352
 - Aangevuld in milieuaspectenanalyse
- Analyses effluent in excel weergeven om resultaten met de normen te kunnen vergelijken.
 - Planon melding: 408365
 - MC maakt excel op.
- De Hooibeekhoeve neemt veel acties ivm klimaat, zelfs meer dan zichtbaar zijn in de ISO-doelstellingentabel. Tip voor een gestructureerde opvolging, zonder dubbele invoer: Onder de provinciale klimaatdoelstelling 20HH04 kunnen alle acties, projecten, doelstellingen van de Hooibeekhoeve, die te maken hebben met de klimaatproblematiek, worden gegroepeerd.
 - Planonmelding: 408355
 - Acties die binnen klimaatdoelstelling passen werden ingevuld onder doelstelling 20HH04 en doelstelling 20HH01. Hooibeekhoeve zal actief het klimaatplan 2030 ~~actieplan melkvee~~ mee uitwerken. De projecten die binnen dit actieplan vallen, zullen na de uitwerking van het plan toegevoegd worden onder doelstelling 20HH01
- Een overzicht van projecten en acties wordt best bijgehouden in de doelstelling 20HH02 "Bijdragen aan provinciaal Biodiversiteitsbeleid".
 - Planonmelding: 408353
 - Projecten die kaderen binnen deze doelstelling werden aangevuld onder doelstelling 20HH02 door de onderzoekers. Zij zullen de acties opvolgen in hun projecten.
- Onderhoudskalender gebruiker – HH.
Opgelet in de kalender staan nog de gegevens vermeld van de vorige koeltank. De koelinstallatie is gekeurd in februari 2019 en is ok. Het GWP van de installatie is > 2500. Vanaf 2020 zal deze installatie, bij lekken, maximaal tot 10,2 kg bijgevoerd mogen worden. Juiste gegevens van de installatie in de kalender zetten

- Planonmelding: 408360
 - De juiste gegevens werden ingevuld in de onderhoudskalender.
- Zijn dit alle checklists van evenementen in 2019? Bv dag van de landbouw?
 Tip: het lijkt er op dat het merendeel van de evenementen volgens gelijkaardige maatregelen verloopt of via de reguliere werking.
 Mogelijkheden:
 - Je kan 1 standaard checklist gebruiken voor de evenementen in huis, waarbij reguliere zaken (bv bereikbaarheid, catering advh standaard contract) al vooraf ingevuld zijn in een vaste kolom en specifieke zaken per evenement worden aangevuld in extra kolommen.
 - Als je kan aantonen dat alle evenementen in huis gelijkaardig worden georganiseerd (bv via standaard contract broodjes, via vaste afspraak om niet af te printen,...) en de event-organisatoren geen extra zaken moeten beslissen, is het invullen van de checklist eigenlijk niet. Dit is dan enkel nuttig voor evenementen buitenshuis.
 - Planonmelding: 408354
 - Iedere collega die iets organiseert vult voor zijn evenement de checklist in. Een aantal gelijkaardige evenementen of vormingsmomenten worden gebundeld in een checklist.
- Inkuipingen : de gevaarlijke producten in de loods zijn voldoende ingekuipt en de PRIKS zijn aanwezig. Sommige producten, weliswaar in gebruik, zijn 'iets te nipt' ingekuipt. Het is moeilijk om op die plaatsen een goede oplossing te vinden.
 - Planonmelding: 408361
 - Wij blijven zoeken naar de best mogelijke oplossing.
- Aan de Beemdenhoeve is er een bijkomende opslagplaats (910 m³) voor groenvoeders ingericht. De sappen van de groenvoeders worden opgevangen in een OG tank. De HH bezorgd de plannen van deze opslagplaats aan de MC zodat de vergunning aangevraagd kan worden.
 - Planonmelding: 408363
 - De omgevingsvergunning zal geactualiseerd worden op het ogenblik dat de eerste fase van het masterplan (bouw loods) uitgevoerd zal worden. De opmaak van de omgevingsvergunning zal samen met het stedenbouwkundige deel opgesteld worden.
- Verdeelstation (1 BG tank diesel) De BG tank met slang staan in de loods. Er wordt ook binnen getankt. De kans is zo veel kleiner dat er hemelwater verontreinigd wordt. Het verdeelstation is anders vergund nl. buiten de loods. Vergunning actualiseren.
 - Planonmelding: 408367
 - De omgevingsvergunning zal geactualiseerd worden op het ogenblik dat de eerste fase van het masterplan (bouw loods) uitgevoerd zal worden. De opmaak van de omgevingsvergunning zal samen met het stedenbouwkundige deel opgesteld worden.

De non- conformiteiten waren:

- Link omgevingsanalyse-risico's en kansen-doelstellingen en acties
 In het beoordelingsverslag worden de risico's en kansen gedefinieerd, die volgen uit de milieuaspecten- en omgevingsanalyse.
 - Voor het deel stakeholdersanalyse uit de omgevingsanalyse zijn geen risico's en kansen gedefinieerd (enkel voor interne en externe punten).
 - De link tussen risico's en kansen en actie moet duidelijk(er) zijn
 Opmerking: de provincie kreeg tijdens de laatste externe audit een minor voor het globale proces "omgevingsanalyse->risico's en kansen->doelstellingen

- en acties”, vandaar dat dit extra belangrijk is.
- o Planonmelding: 408350
 - o We hebben getracht dit op aan te pakken bij de opmaak van deze beoordeling
 - Gebruikte hemelwater aangeven in aangifte afvalwaterheffing VMM.
 - o Planonmelding: 408356
 - o In 2019 werd er geen hemelwater gebruikt, bijgevolg werd dit dan ook niet aangegeven.
 - Afvalstoffenregister/- sorteren/- wetgeving
 Nieuwe verplicht te sorteren fracties sinds 1 juni 2018 volgens VLAREMA: recycleerba-reharde kunststoffen, geëxpandeerd polystyreen (= Isomo, enkel zuiver piepschuim van verpakkingen met bolletjesstructuur), folies (= enkele folies die gebruikt worden als secundaire verpakking of tertiaire verpakking).
 - o Planonmelding: 408357
 - o Omdat het niet heel duidelijk is welke specifieke “plastic” stromen er onder welk type plastic of folie vallen, is er bijkomende informatie gevraagd bij de afvalphaler en bij DMN.
 - De afvoertestaten werden niet gecheckt.
 Els Auwers is verantwoordelijk voor het ‘afval’. Zij is er niet van op de hoogte dat er een contractverplichting is. <https://www.ovam.be/iksorteer> :
 - o Planonmelding: 408358
 - o Er is een contract met afvalalternatief voor het ophalen van het restafval. De kadavers worden verwerkt door Rendac. De andere afvalstromen worden verwerkt door IOK.
 - Inventaris machines en toestellen. Deze is niet actueel wat betreft warmtepompen en airco-installaties. De juiste gegevens zijn niet onmiddellijk weer te vinden op SP bij DLOG. De MC contacteert DLOG en vult inventaris aan.
 - o Planonmelding: 408366
 - o MC heeft DLOG op de hoogte gebracht en volgt dit verder op.
 - Inventaris gevaarlijke producten Er ontbreken nog opslaghoeveelheden en ev. geva-renpictogrammen van sommige producten op de inventaris. Het product UN1719 staat nog niet in de inventaris. Bij de pesticiden moet de erkenningsnummer aangevuld worden en voor de biociden of ze op de gesloten lijst staan. Brent volgt dit op en zal gegevens aanvullen of doorgeven aan MC.
 - o Planonmelding: 408359
 - o De erkenningsnummers van de pesticiden werden aangevuld. Ook voor de an-dere producten worden de nodige erkenningsnummers opgevraagd en verder aangevuld.
 - Onderhoudskalender eigenaar – DLOG TGB Periodiciteit keuring OG tank en de BG tank klopt niet. Inhoud BG tank is verschillend in de inventaris DLOG en kalender DLOG. In de kalender staan 2 warmtepompen/koelinstallaties doch er zijn geen gege-vens bij vermeld en ze zijn niet weer te vinden in de inventaris van DLOG. Bijhorende keuringsattesten zijn niet gecheckt.
 - o Planonmelding: 408366
 - o MC heeft DLOG op de hoogte gebracht en volgt dit verder op.
 - Plastic folies en harde plastic buis mogen niet bij het restafval. Zie ook hoger bij afval-stoffenregister.
 - o Planonmelding: 408357
 - o Omdat het niet heel duidelijk is welke specifieke “plastic” stromen er onder welk type plastic of folie vallen, is er bijkomende informatie gevraagd bij de afvalphaler en bij DMN.

- Het stro wordt opgeslagen in de Hooibeekhoeve en niet in de Beemdenhoeve zoals vergund. De vergunning moet aangepast worden of de stro-opslag verplaatst.
 - Planonmelding: 408359
 - De omgevingsvergunning zal geactualiseerd worden op het ogenblik dat de eerste fase van het masterplan (bouw loods) uitgevoerd zal worden. De opmaak van de omgevingsvergunning zal samen met het stedenbouwkundige deel opgemaakt worden.
- De machines en voertuigen worden buiten gewassen op een vloeistofdichte piste. Er is een KWS met coaliscentie afscheider aanwezig. De goten moeten proper gehouden worden. Deze zijn voor een groot gedeelte verstopt met grond. Wettelijke verplichting 4 x per jaar KWS afscheider en omgeving te controleren en hiervan logboek bij te houden. Bijzondere voorwaarde van de vergunning
 - Planonmelding: 408364
 - KWS afscheider wordt 4 keer per jaar nagekeken. Logboek wordt aangemaakt vanaf 2020.

5 Actiepunten beoordeling

Het organiseren van een ISO overleg met alle betrokken collega's zodat alle informatie beter kan doorstromen.